

Beezzz.

Jaargang 14, september 2023

Trouble in Paradise 2

• NAAR INHOUDSOPGAVE •

8

Bloembollenparade
Evenement

10

Provinciaal
Bijennetwerk

14

Bij en wetenschap

In deze **Beezzz.**

Jaargang 14, maart 2023

5

- 3 Bijpraten met Jaap & Maaïke
- 5 Trouble in paradise - Natuurlijke vijanden Deel II**
- 8 Evenementen: Bloembollenparade en nog veel meer...
- 10 Provinciaal Bijennetwerk
- 12 Bij van het jaar 2023: De grote zijdebij
- 14 Bij en wetenschap

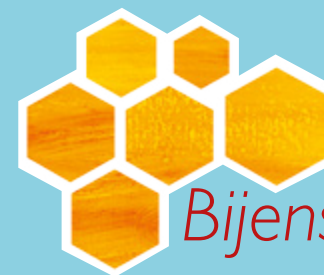
Vaste rubrieken

- Ledennieuws 4
- Bijenportretten 11

- BeezzzKIDS 13
- In de WEBshop 15
- Sponsors en Partners 16

Bijpraten

Bijenstichting

Wij zijn blij dat steeds meer bedrijven en partijen ons weten te vinden en zich gezamenlijk willen inzetten voor bijen.

Dankzij het Fonds Contributie hebben we 100 scholen blij kunnen maken met een Blije Bijenpakket inclusief een bijenhotel, zaden, het boek "Wilde Bijen Parade", een Bijenkwartet en lesmaterialen.

Bovendien kunnen we dankzij de Fred Foundation starten met de uitrol van een provinciaal Bijennetwerk, waarover elders in deze editie meer wordt uitgelegd.

In het najaar gaan we bovendien met Chi Natural Life een programma starten om onder andere bij zorginstellingen Bed & breakfast pakketten uit te delen met bijenhôtels (Bed) en biologische planten (Breakfast).

Jaap Molenaar

Directeur Bijen Educatiecentrum

Bestrijdingsmiddelen blijven een bedreiging voor bijen (en het hele milieu). Wij waren begin dit jaar blij met het Green Deal voorstel van de EU om het gebruik van bestrijdingsmiddelen drastisch te verminderen (moet nog worden aangenomen door alle landen). Des te meer waren wij teleurgesteld in juli toen bleek dat de EU via een 'sneaky constructie' de toelating van Glyphosaat voor jaren wil verlengen. Dit terwijl onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat dit middel zeer schadelijk is voor bijen (en mensen): het is kankerverwekkend en veroorzaakt waarschijnlijk ook Parkinson.

Kom daarom in actie, lees onze [actiepagina](#) en laat je stem horen!

Maaïke Molenaar

Voorzitter Bijenstichting

Bijen
EDUCATIECENTRUM

Prikbord

Geweldig nieuws over Maai Mei Niet 2023! Deze actie kreeg enorm veel belangstelling en veel mensen deden mee. Door het niet maaien van gazons in mei, verwelkomden we prachtige bloemen die voedsel boden aan bijen, vlinders en andere insecten. In totaal gaven 840.000 m² aan gazons voedsel aan meer dan 2,5 miljoen honingbijen!

Tweede Kamer wil jaarlijkse monitoring van bijen, hommels en vlinders

Afgelopen dinsdag nam de Tweede Kamer een motie van de Partij voor de Dieren aan waarin het kabinet wordt gevraagd met ingang van 2023 jaarlijks te rapporteren over de monitoring van bestuivers, en hierbij in te zetten op de indicator bijen-, hommels- en vlindersoorten.

De Tweede Kamer constateert dat in de bijenstrategie van de Europese Unie concrete meetbare doelen vastgesteld zijn om te monitoren hoe het is gesteld met populatietrends onder bijensoorten. Het eerste jaartal waarover gerapporteerd zou moeten worden is 2023.

Dramatisch jaar voor vlinders, hommels en bijen: 'Planten worden niet bestoven'

Door Rolf Schuttenhelm

05 jun 2023 om 05:11
Update: 2 maanden geleden

1.8K reacties

Delen

Een kwart minder vlinders, half zo veel hommels en in sommige natuurgebieden lijken zweefvliegen vrijwel volledig te ontbreken. Tellers maken zich grote zorgen over een opvallend slecht jaar voor bestuivende insecten. En inmiddels lijkt zelfs een punt bereikt dat veel planten niet bestoven worden.

Adrienne Hensen
22 april -
Goedemorgen facebookies. Het gliggebruik op het platteland gaat gewoon door. De natuur heeft het al zwaar genoeg met wat er in de lucht gebeurt. De boeren die dit doen mogen wat mij betreft weg. Bodemleven wordt ook zwaar verstoord met als gevolg te weinig insecten en bijen en dus te weinig voer voor vogels.

Velden in de Achterhoek, gespoten met glyfosaat. -

Foto: Hans Prinsen

17 april 2023

ALGEMEEN • NIEUWS

Bijen veel eerder uit winterslaap nu Aarde opwarmt. En dat brengt de bestuiving van gewassen in gevaar

Ledennieuws

Op dit prikbord berichten over politieke aandacht voor bijen en intelligentie van bijen, de zaaidag en vlooienbanden.

Wil je meer lezen? Bezoek dan onze nieuws-pagina op de website. Daar staan uitgebreide artikelen over deze onderwerpen.

TIP: volg jij onze sociale media al? We hebben een [Instagram account](#)

met prachtige foto's en plaatsen regelmatig berichten op [Facebook](#).

Trouble in paradise

Natuurlijke vijanden Deel II

Bijeneter

In het voorjaar hebben wij de natuurlijke vijanden van solitaire bijen en honingbijen besproken. In dit deel vind je een beschrijving van een aantal vijanden van hommels.

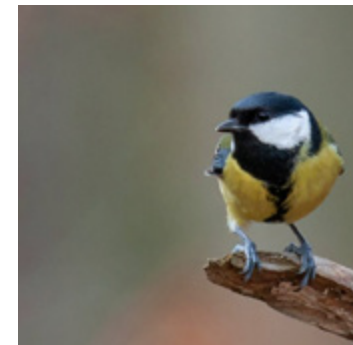
Koekoekshommels zijn nestparasieten, zij stammen af van sociaal levende hommels zoals de Aardhommel, Steenhommel en Weidehommel. Een koekoekshommel heeft vaak dezelfde kleuren als haar waardbij (gastheer) maar ook specifieke kenmerken als een vierkante kop, verdonkerde vleugels, een sterker pantser en een krachtigere angel. Het stuifmeelkorfje aan de schenen ontbreekt. Door hun levenswijze is het verzamelen van stuifmeel namelijk niet nodig. Alles wijst erop dat koekoekshommels ontstaan zijn uit sociaal parasitisme. Dat staat voor het overnemen van een nest van een sociale hommel door een andere sociale hommel. Dus niet alleen koekoekshommels nemen nesten over, ook sociale hommels dringen wel eens een nest van een andere hommel binnen. Een sociale hommel die laat in het seizoen tevoorschijn komt en erin slaagt een reeds gebouwd nest over te nemen bespaart hierdoor tijd en energie wat de kans op het voortbrengen van nageslacht vergroot.

Een koekoekshommel is voor het overleven van haar soort afhankelijk van reeds gebouwde nesten omdat

Rode koekoekshommel

zij geen stuifmeel kan verzamelen en zelf geen werksters produceert. Zij legt eitjes in het overgenomen nest en laat de werksters die de sociale hommel heeft voortgebracht het broed verzorgen. De koekoekslarven doden de eitjes en larven van de sociale hommel en ontwikkelen verder door te eten van de aanwezige voedselvoorraad. Tijdens dit proces blijft de koekoekshommel heersen over het nest om te voorkomen dat de werksters uit hun rol vallen.

Van **vogels** zoals de Grauwe klauwier, de Bijeneter en de Grauwe vliegenvanger weten we dat ze bijen en hommels vangen. Ook de Koolmees vangt en eet hommels. De Koolmees verwijdert de kop en de angel en eet vervolgens de inhoud van het borststuk en achterlijf op waarna hij de overblijfselen op de grond laat vallen. De wespendif staat erom bekend hele hommelnesten te plunderen. Ook **dassen** zijn genadeloos, zij vreten het broed, het voedsel en de volwassen hommels op.

Grauwe klauwier

Hommelnestmot

Waarschijnlijk zijn de belangrijkste geleedpotige predatoren van hommels de **roofvliegen**. Dat zijn wonderbaarlijk goede jagers die hun prooi in de vlucht vastpakken met hun sterke poten. Het gaat dan om de grotere roofvliegen die kleinere hommels vangen. **Blaaskopvliegen** grijpen zich vast aan hun prooi in de lucht en zetten dan snel een eitje af in het achterlijf van de gastheer (een hommel, bij of wesp). De larve ontwikkelt zich daar en voedt zich met de inhoud van het achterlijf. **Hommelnestkevers**, de **Kleine kamervlieg** en de **Hommelreus** zijn insecten die

ieder op hun eigen manier hommelnesten weten binnen te dringen en daar hun eitjes afzetten. Schadelijk zijn ze echter niet omdat hun larven zich enkel voeden met het nestafval.

Kleine kamervlieg
(Dick Belgers CC BY)

De **hommelnestmot** is een nachtvlinder en misschien wel de meest gevreesde vijand van de hommel.

Zij legt haar eitjes in hommelnesten en heeft een voorkeur voor bovengrondse nesten onder daken en in schuren zoals die van de Boomhommel. De larven spinnen een zijden web waarin zij zich snel terugtrekken als een werkster of hommelsoning tot de aanval overgaat. Het is daardoor bijna onmogelijk voor de hommels om zich tegen deze parasiet te verdedigen. De rupsen leven niet alleen van het nestafval maar ook van de was, de voedselvoorraden en het hommelsbroed. Daardoor stort de hommelskolonie in. De volgroeide rupsen verlaten meestal in september het nest en zoeken een afdak van steen of hout waar zij naast elkaar ieder een eigen langwerpige witachtige cocon spinnen. In de lente verpoppen zij tot vlinder. In mindere mate hebben ook bijen en wespen last van de hommelnestmot.

Mijten van het geslacht Parasitellus gebruiken hommels als transportmiddel. Zo komen zij in een hommelsnest terecht waar zij

Hommel met mijten

Spinsel en larven van hommelnestmot

hun eitjes afzetten. Hun larven voeden zich met het nestafval. De larven maken drie stadia door. Alleen in het laatste stadium verlaten zij het nest. Hommelkoninginnen die in het voorjaar tevoorschijn komen kunnen vol met mijten zitten die met haar hebben overwinterd. Deze mijten noemen we commensalen omdat zij de hommel niet doden of ziek maken. Toch kunnen hommels die vol met mijten zitten moeite hebben met vliegen en dus met voedsel zoeken of een partner.

Er zijn een heleboel natuurlijke vijanden waardoor hommels, solitaire bijen, wespen en honingbijen gevaar lopen ziek te worden of te sterven. Maar als het biologisch evenwicht niet verstoord raakt, blijven populaties in stand.

Door het inslikken van sporen van de **schimmel *Nosema bombi*** kunnen hommels van binnenuit geïnfecteerd raken. Dat kan leiden tot verzwakking van de hommel en daardoor tot kleinere kolonies. Een infectie van de **eencellige *Crithidia bombi*** heeft soortgelijke effecten. De verspreiding vindt plaats via de ontlasting en via bloemen kan overdracht naar andere hommels plaatsvinden. **Deformed Wing Virus** heeft als meest opvallende symptoom verschrompelde vleugels. Het virus wordt vooral bij honingbijen gezien omdat het een virus is dat door de varroamijt wordt overgedragen. Dit virus komt bij hommels terecht via bloemen die eerder door honingbijen zijn bezocht.

Hommelreus

Evenementen:

Bloembollenparade

17 september van 11-15 uur

Op 17 september is de 6000 m2 grote demonstratietuin van het Bijen Educatiecentrum nog 1x geopend. De tuin begint dan al in herfstseizoen te komen.

Inheemse zaaiweek:

In de week van **25 september - 1 oktober** staan inheemse planten volop in de aandacht. We doen dit in samenwerking met Gardeners' World Magazine en Cruydt-Hoeck.

In de aanloop van deze week geven we vier **GRATIS** webinar over dit onderwerp: op **21 september 2023**. Schrijf je nu in voor dit [webinar](#).

Programma in deze week:

- Elke dag zetten we een inheemse plant in de schijnwerpers die een belangrijke voedselbron is voor een solitaire bijensoort
- Elke dag kans op prijzen (zaden van inheemse planten, aangeboden door Cruydt-Hoeck.)
- Tips op sociale media over zaaien van inheemse planten
- Elke week een weekprijs waarin je een bloemenmengsel voor bijen kunt winnen

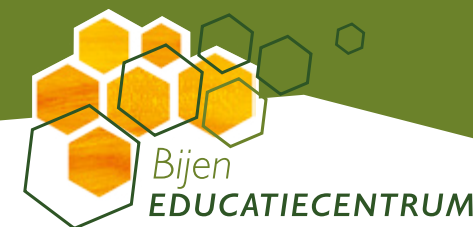
Wil je meer weten? Bezoek dan de speciale [actie website](#). Houd onze [Facebookpagina](#) en [Instagram](#) in de gaten voor alle winacties en nieuwtjes!

Op het terrein is een informatiestand waarin naast informatie over bijen ook alles te leren valt over bloembollen. Heb je bijvoorbeeld al eens gehoord van een bloembollen lasagna? (nee, dat is geen gerecht). Als je vooraf bloembollen hebt besteld in onze webshop kun je je bestelling op deze dag ophalen. Je kunt ook langskomen om bloembollen op die dag te kopen, we kunnen echter niet garanderen dat alle soorten dan nog verkrijgbaar zijn.

Uiteraard verkopen wij allerlei bijenboeken en andere bijenartikelen en kun je voor alle bijenvragen bij ons terecht.

Bij aankoop vanaf €10,- mag je aan het rad van fortune draaien en maak je kans op leuke prijzen!

Kom je van ver? Geen punt! Op ons terras (en bij slecht weer in partytenten) kun je een kopje koffie/thee met wat lekkers bestellen.

Evenementen:

Ambachtelijke plantenmarkt De Wiersse in Vorden:

1 oktober 10-16.30 uur

Kwekerijen en historische tuinen zijn favoriete plekken voor tuiniers. De herfst als ideale plantseizoen staat steeds meer in de aandacht, en de vraag naar onbespoten, sterk en bijzonder plantgoed groeit enorm. Vanuit deze gedachte slaan [Landgoed De Wiersse](#) en [Gardeners' World](#) dit jaar de handen ineen.

Op zondag 1 oktober vindt de 'Ambachtelijke Plantenmarkt' plaats op het prachtige landgoed De Wiersse in Vorden. Op deze dag leggen we de nadruk op duurzaam plantgoed, de echte kweker en het belang van tuinen en tuinieren voor een klimaatbestendige toekomst.

Er wordt door verschillende duurzame en kwalitatief goede kwekers een breed assortiment aangeboden van biologische rozen, onbespoten vaste planten en pootgoed tot biologische zaden, biologische bollen, ambachtelijk gekweekte (fruit)bomen, inheems plantgoed en pluktuinplanten. De Bijenstichting is ook met een kraam aanwezig!

Tijdens die dag worden lezingen gegeven door verschillende standhouders over (onder andere) bijzondere kweekmethodes en unieke plantengroepen. De Wiersse verzorgt koffie en thee met zelfgebakken Engelse cake in het koetshuis en ook zijn er lichte maaltijden te halen.

Vooraf kaarten kopen kan via [Gardeners' World](#) (abonnees krijgen korting).

Provinciaal Bijennetwerk

In 2023 zijn we met hulp van de [Fred Foundation](#) gestart met de uitrol van een provinciaal bijennetwerk. We streven naar meer contact met initiatieven in de provincies en willen meer bekendheid voor onze activiteiten bij lokale media. Daarom zijn we begonnen met het werven van vrijwilligers voor de rol van provinciale contactpersonen.

Deze vrijwilligers zullen de ogen, oren en mond van de Bijenstichting worden. Hun activiteiten omvatten:

- Het verzamelen van bijennieuws uit de provincie
- Het verspreiden van onze nieuwsberichten naar lokale media
- Het beantwoorden van vragen vanuit de provincies
- (eventueel) het begeleiden van bijeninitiatieven

Voor een aantal provincies hebben we al enthousiaste vrijwilligers gevonden. Wil jij deel uitmaken van dit team? Wij zoeken mensen die enthousiast zijn over de Bijenstichting en het leuk vinden om contact te leggen en te communiceren. Bijenkennis is geen vereiste, want dat gaan we jou leren!

We zijn vooral op zoek naar mensen voor de provincies Zuid-Holland, Limburg, Drenthe, Zeeland en Flevoland en zoeken nog een coördinator.

Heb je interesse? Lees meer op deze [pagina](#) of neem contact met ons op.

bijenPortretten

In de serie Bijenportretten stellen we weer drie heel verschillende wilde bijen aan je voor:

De **Klimopbij** (*Colletes hederæ*) nestelt in de buurt van de Klimop (*Hedera helix*). Het stuifmeel van de Klimop is nodig voor de larven. De oliekever *Stenoria analis* is de nestparasiet van de Klimopbij. Zij plakt haar eitjes in een bolletje aan een plant. Door de verspreiding van aantrekkelijke geurstoffen trekt het bolletje mannetjes Klimopbij aan. Als een mannetje op zo'n bolletje landt, stappen de keverlarven (die uit de eitjes komen) over op het mannetje. Tijdens de paring stappen de keverlarven over van het mannetje op het vrouwtje Klimopbij en komen zo terecht in haar nest. Daar leven de larven van de oliekever van het voedsel en de bijenlarven van de Klimopbij.

De **Bonte viltbij** (*Epeoloides coecutiens*) is een broedparasiet en leeft op vochtige plekken waar wederikplanten voorkomen. De wederikplanten zijn de voedselplanten van haar waardbij (gastheer), de Gewone slobkousbij (*Macropis europaea*). Een larve van de Bonte viltbij heeft sterke kaken waarmee hij het eitje of de larve van de waardbij doodt en opeet. De Bonte viltbij wordt op veel soorten voedselplanten gezien maar lijkt een voorkeur te hebben voor paars gekleurde bloemen. Zij verzamelt geen stuifmeel maar leeft enkel van de nectar van de bloemen.

De **Gewone langhoornbij** (*Eucera longicornis*) is zeer zeldzaam. De mannetjes zijn te herkennen aan de buitengewoon lange antennes. Het vrouwtje maakt een nest in redelijk stevige grond vaak in de buurt van nesten van andere vrouwtjes. Tijdens het graven maakt zij een geluid dat tot op tien meter afstand te horen is. In dit geluidsfragment van Vroege Vogels wordt verslag gedaan van de vondst van een kolonie Gewone langhoornbijen. Op een dijk op Texel, waar later in het jaar schapen mogen grazen om het gras voor de wilde bijen kort te houden, wordt hiervan verslag gedaan.

U kunt [zich hier](#) gratis abonneren op de serie.

De Grote zijdebij

Bij van het jaar 2023

Zoals jullie weten is de Grote zijdebij dit jaar de winnaar van de 'Battle of the bees'. In het voorjaarsnummer schreven wij over het leefgebied van de bij, de paring en waar de vrouwtjes nestelen. De Grote zijdebij was ook te volgen op onze Facebookpagina en Instagramaccount. In dit nummer vertellen wij jullie meer over de *Colletes Cunicularius* (Latijnse naam).

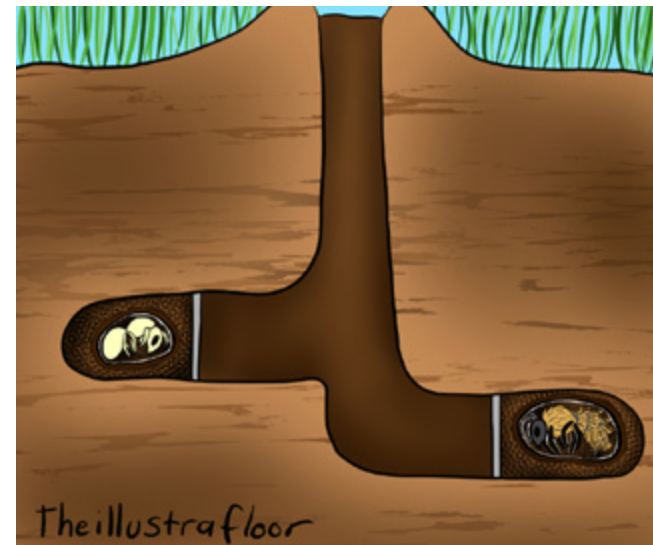
Boven de grond zijn de Grote zijdebijen nu niet meer te zien. Het bouwen van de nesten is klaar en de vrouwtjes en mannetjes versleten. Maar onder de grond zit de jonge generatie te wachten op het voorjaar van 2024.

Afgelopen voorjaar van maart tot mei hebben volwassen vrouwtjes nesten gebouwd met vastgekleefd aan het plafond van elke broedcel een eitje. Na ongeveer vijf weken waren de eitjes uitgegroeid tot larven. De jonge larven bleven de eerste 3-4 dagen aan het plafond hangen en zijn daarna op de voedselvoorraad gekropen. Kort voordat alles was opgegeten begonnen de larven te poepen en bedekten hun uitwerpselen al snel de gehele binnenzijde van hun broedcel. De larven richtten zich daarna met de kop naar het deksel. Vervolgens maakten de larven een pop waarin zij zich konden transformeren tot volwassen exemplaar. In dit stadium overwinteren de jonge bijen.

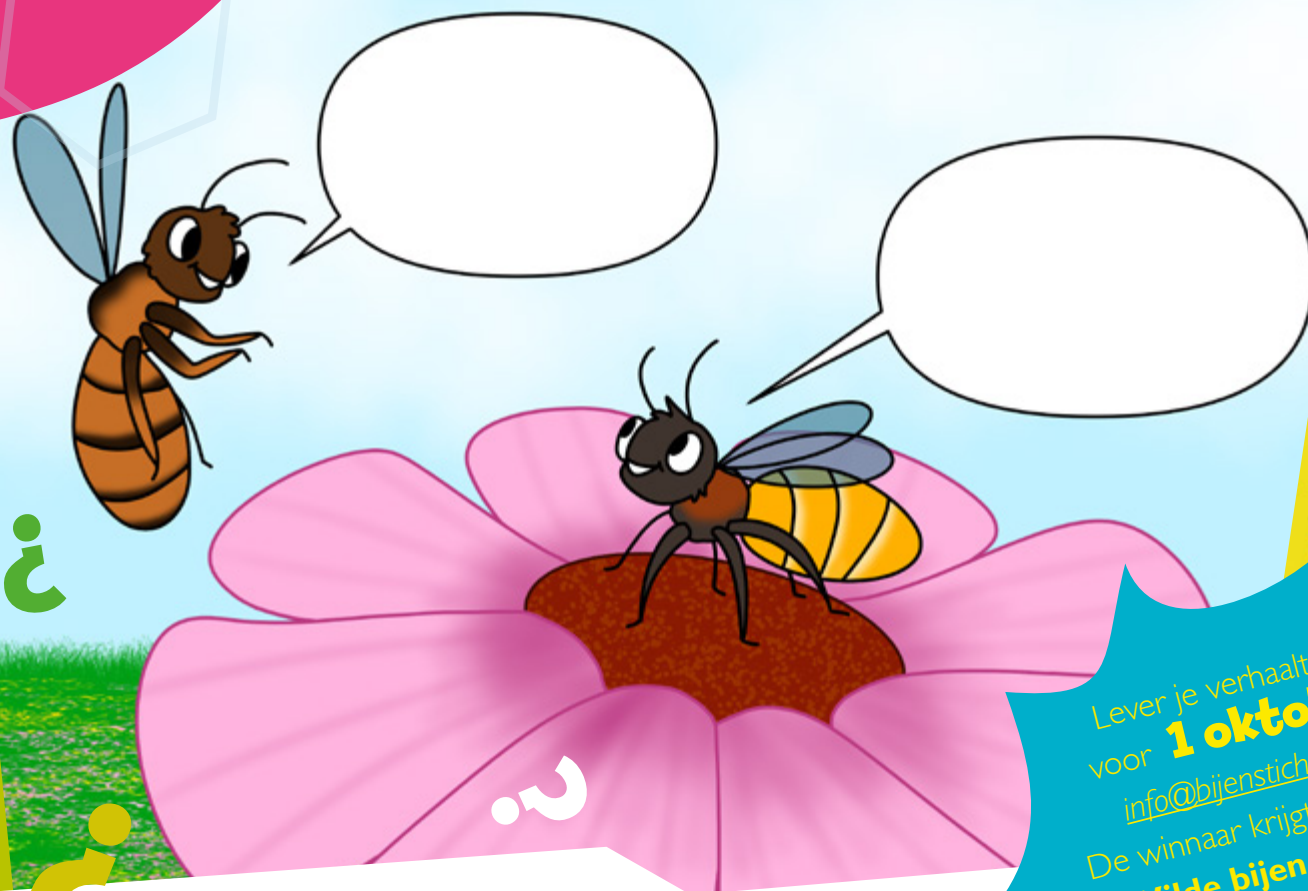
Alle broedcellen werden bekleed met een zijdeachtige afscheiding. Vandaar de naam zijdebijen. De

afscheiding is echter geen zijde maar polyester. De polyester-druppeltjes zijn door de vrouwtjes langs de wanden afgezet en hebben deze met hun tong uitgestreken tot een 'behangetje' dat niet gemakkelijk afgebroken kan worden. Het beschermt de larven tijdens hun groeiproces en de jonge bijen gedurende de winter tegen invloeden van buiten. Het polyester van zijdebijen komt op een natuurlijke manier tot stand en is biologisch afbreekbaar. Anders dan polyester uit aardolie.

De tekening van Floor met de jonge bijen in het popstadium is ook te zien op onze sociale media. Eind dit jaar zal opnieuw een 'Battle of the bees' worden gehouden en kan de Bij van het jaar 2024 worden gekozen.

Wat denk jij dat deze
bijen tegen elkaar zeggen?

Lever je verhaaltje in
voor **1 oktober**.
info@bijenstichting.nl
De winnaar krijgt het boek
Wilde bijen parade.

Bijenwetenschap

Ook bijen willen graag ergens een nachtje over slapen

Slaap hebben we nodig om te kunnen leren. Ervaringen die we overdag hebben opgedaan worden in onze slaap herbeleefd en opgeslagen in ons geheugen. Mogelijk hebben bijen ook slaap nodig voor informatieverwerking, zeggen wetenschappers. Sinds de jaren 80 weten onderzoekers dat alle insecten, dus ook bijen, een vorm van rust hebben die sterk lijkt op slaap. Neurowetenschapper Ada Eban-Rothschild en diergedragsdeskundige Guy Bloch deden een onderzoek waaruit bleek dat meer sociale interactie met andere bijen ervoor zorgde dat bijen meer gingen slapen. Bij muizen was al eerder aangetoond dat bij het ontbreken van een bepaalde fase in de slaap zij moeite hadden met het herinneren van ervaringen uit het verleden.

Het bijenonderzoek werd gedaan met honingbijen in bijenkasten. Honingbijen leven in grote volken van soms wel 60.000 individuen of meer en communiceren doorlopend met elkaar door middel van dansbewegingen, geurstoffen, geluiden en aanraking. Onder wilde bijen zijn ook een aantal sociale bijen, zoals hommels die kolonies stichten van tientallen tot een

paar honderd individuen. Ook moeders en dochters van sommige groefbijen werken samen bij het grootbrengen van nieuwe generaties. Onderzoek bij wilde bijen naar slaap in relatie tot informatieverwerking is mogelijk nog niet gedaan.

Dat de honingbijen uit het onderzoek meer gingen slapen, kan voortkomen uit de enorme hoeveelheid informatie die hun hersenen moeten verwerken door alleen maar interactie te hebben met soortgenoten. Meer onderzoek is nodig om te achterhalen welke factoren precies de extra slaap bij bijen noodzakelijk maken: zijn het alleen de interacties in het nest of ook de ontmoetingen met andere bijen buiten het nest? Hoewel er geen directe vergelijking kan worden gemaakt, is het mogelijk dat ook bij wilde bijen sociale interactie en ervaringen leiden tot de behoefte aan extra rust. Want ook zij moeten informatie verwerken en gebruiken.

In de WEBshop

In het najaar staan uiteraard de biologisch geteelde bloembollen centraal. Deze vroege voorjaarsbloeiërs zijn ontzettend belangrijk als een van de eerste voedselbronnen voor hommelmkoninginnen en vroege solitaire bijen.

Dit jaar hebben wij meerdere (voordelige) pakketten beschikbaar en diverse nieuwe soorten:

Allium nigrum: een lange witte sierlook met halfronde schermen en mooi contrasterende zaaddoosjes (nigrum betekent zwart en verwijst naar de vruchtbeginsels van de plant).

Chionodoxa forbesii 'Blue Giant', Nederlandse naam is sneeuwroem. Chionodoxa forbesii 'Blue Giant' bloeit intens blauw. Het is een lieflijk klein bloemetje dat vroeg in het voorjaar bloeit en goed verwilderd. Daardoor kom je ze op oude buitenplaatsen nog veel tegen (en worden daarom stinzenplanten genoemd).

Deze en nog vele andere soorten zijn te bestellen in [onze webshop](#).

Nieuw!
BioKultura
DE BODEM IS DE BASIS

Nieuw is dat we nu ook verkooppunt zijn van Bio-Kultura. Wij vinden het belangrijk dat er ook voor dit soort producten biologische varianten worden gebruikt en we gebruiken deze producten zelf met tevredenheid in onze tuin en bij het opkweken van planten.

Via onze webshop kun je nu ook echte biologische potgrond en mestcompost in 40 liter zakken bestellen. Let op: dit is alleen af te halen, bezorging is niet mogelijk. De plantaardige voedingskorrels die langzaam voedsel afgeven in potten kunnen wel worden verzonden. De producten zijn te vinden op een aparte pagina.

Sponsors en partners

Naast donateurs en vrijwilligers zijn sponsors erg belangrijk voor de Bijenstichting. Dankzij hun steun zijn we in staat om diverse activiteiten uit te voeren.

BlueGear houdt zich bezig met internettechniek, webdesign en webmarketing. BlueGear bouwt websites op basis van het CMS systeem Joomla. Het voordeel van dit systeem is dat de eigenaar zelf gemakkelijk artikelen kan toevoegen en wijzigen. Daarnaast zorgt dit bedrijf voor groene hosting. De webserver waar de websites op staan worden gehost op klimaatneutrale data centers. Voor de Bijenstichting heeft BlueGear gratis de website gebouwd. Daarnaast zorgt dit bedrijf ervoor dat onze website groen wordt gehost. Daardoor mag onze site het Cleanbits logo dragen. Voor ontwerp of hosting van uw site raden wij BlueGear aan vanwege de groene hosting, maar vooral vanwege de persoonlijke en snelle service die wij ervaren.

AdviesLokaal

NH Adviesgroep wordt gerund door Maurice Schoutsen, hij heeft sinds 1995 ervaring opgedaan in de accountancy, fiscaliteiten en administraties van verschillende bedrijven. Maurice is als vrijwilliger actief voor de Bijenstichting en verzorgt in zijn vrije tijd de boekhouding en jaarverslagen. www.advieslokaal.nl

BlooSEM is een online marketingbureau dat de de Bijenstichting belangeloos ondersteunt in het creëren van online bewustwording rondom bijen bij het grote publiek. Daarnaast helpt BlooSEM in het werven van donateurs en vrijwilligers. Dit doen ze onder andere door middel van website advies, de inzet van Google Ads, zoekmachine optimalisatie advies en Social Media strategie. www.bloosem.nl

Chi Natural Life Chi Natural Life ontwikkelt natuurlijke producten voor lichaamsverzorging en de gezondheid. We gebruiken aromatherapie als basis voor onze producten en streven naar eerlijkheid en natuurzuiverheid. We selecteren daarom de beste (biologische) oliën en werken samen met boeren en producenten over de hele wereld. www.chi.nl

Podivium, Beeldmakers verzorgt boeken en illustraties voor diverse uitgeverijen, bedrijven en particulieren. Sinds 2012 maken wij onder andere Beezzz magazine en steunen wij de Bijenstichting door diverse illustraties ter beschikking te stellen voor allerlei doeleinden. www.podivium.nl

Bio-Kultura Wij zijn ervan overtuigd dat de bodem de basis is voor je planten in je tuin en bijdraagt aan behoud van de natuur. Ook vinden wij dat het niet moeilijk moet zijn om die goede en duurzame basis te leggen. Wij verkopen drie kwalitatief hoogwaardige producten die geschikt zijn voor elke plant en elk type tuin. Onze biologische potgrond, tuinaarde en mestcompost zijn biologisch gecertificeerd en met de grootste zorg samengesteld. www.bio-kultura.nl

Griffioen Wassenaar BV Onder de naam Hello Garden vindt u in tuincentra vaste planten in vierkante 12 cm potten die door Griffioen gifvrij zijn geproduceerd. Deze kwaliteitsplanten staan vaak thematisch gerangschikt. Dankzij de samenwerking met de Bijenstichting komt er een assortiment bij-vriendelijke planten. In 2019 worden deze planten ook geplant in de demonstratietuin te Vorden. www.hellogarden.nl

Jaargang 14, september 2023

Colofon

Redactie:	Jaap Molenaar en Vanessa Quatfass
Grafisch ontwerp:	Podivium.
Illustratie pagina 13:	Annemarieke Meijering
Fotoverantwoording:	Dirk Jan Bakker, Dick Belgers, Pieter van Breugel, Jaap Molenaar, Pixabay, Vanessa Quatfass, Stefan Verheyen en Henk Wallays.

Heeft u een tip of idee voor een artikel neem dan contact op met de redactie. Stuur een mail naar info@bijenstichting.nl

◀ VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •